

**HRVATSKI
SVJETSKI
SABOR**

52440 POREČ, VI. Gortana 2
HRVATSKA
E-mail: hssd@hssd.hr,
www.hssd.hr,

**CROATIAN
WORLD
ASSEMBLY**

Tel: ++385(0)576 - 349

Fax: ++385(0)52/431-902

Mob: 091/5665254

Broj: 01-11-76/2020.

Pore , 13. prosinca 2020. Godine

OTVORENO PISMO

**SABORU REPUBLIKE HRVATSKE
PREDSJEDNIKU REPUBLIKE HRVATSKE
VLADI REPUBLIKE HRVATSKE**

Poštovani !

1. Molimo Vas da proglasite isklju ivi gospodarski pojas na Jadranu u skladu sa me unarodnim pravom, posebno sa Konvencijom o pravu mora iz 1982.g, koja je more proglasila baštinom ovje anstva.

2. Ukoliko proglasite gospodarski pojas koji ne e biti u skladu sa me unarodnim pravom Konvenciji o pravu mora, kojega se mora štiti kao baštinu ovje anstva, tužit emo Državu Hrvatsku Me unarodnom sudu za pravo mora u Hamburgu i Vije u sigurnosti UN zbog nepoštovanja me unarodnog prava. Protiv predlagatelja takve Odluke pokrenuti emo moralnu i političku odgovornost.

Molimo Vas da udovoljite našem zahtjevu koji je u interesu Hrvatskog naroda i Države Hrvatske.

S Poštovanjem !

**Predsjednik:
Mr. sc. Niko Šoljak**

U privitku Otvoreni zahtjev upu en državnim institucijama 22. rujna 2010. godine za proglašenje Isklju ivog gospodarskog pojasa na Jadranu.

HRVATSKI SVJETSKI SABOR

Broj: 01-11-83/2010.

Pore , 22.rujna 2010.godine

OTVORENI ZAHTEJEV

SABORU REPUBLIKE HRVATSKE
PREDSJEDNIKU REPUBLIKE HRVATSKE
VLADI REPUBLIKE HRVATSKE

Molimo Vas da u hitnom postupku proglasite isklju ivi gospodarski pojas na Jadranu i na taj na in zaštitite baštinu ovje anstva i nacionalne interese Hrvatskog Naroda, te da osigurate konzumiranje pravo Hrvata na upravljanje svojim morem, koje ima pripada po Me unarodnim konvencijama i doma im pozitivnim propisima.

O b r a z l o ž e n j e

Dana 18. prosinca 2008. godine, pod brojem 01-1/152/08 tražili smo od Sabora i Vlade RH da se proglasi Gospodarski pojas i time osiguraju prava Hrvatskom Narodu, koja konzumiraju brojne obalne države diljem svijeta i Europe, uklju uju i i susjednu Italiju. Vlada ni Sabor RH nikad nisu ni odgovorili na naš službeni zahtjev.

Prema procjeni nezavisnih stru njak Hrvatska godišnje gubi cca. 850 milijuna EUR-a bez da se ra una osiromašenje ribljeg fonda i drugih šteta, koje Hrvatska trpi zbog toga što nije proglasila gospodarski pojas i time zaštitila svoje more i nacionalne interese.

Dana 9. rujna 2010. godine na znanstvenom skupu na kojem je, unutar programa gospodarske obnove RH, te mora kao strateškog resursa Hrvatskog Naroda, nakon rasprave predloženo da nezavisni stru njaci prof. dr. Hrvoje Ka i i prof. dr. sc. Ivan Miloš zajedni ki izrade detaljno stru no obrazloženje kako bi se pomoglo Vladi i Saboru RH da shvate i prihvate ovaj zahtjev te po hitnom postupku proglase gospodarski pojas i time zaštite baštinu ovje anstva i hrvatskog naroda te RH. Nakon njihove stru ne obrade takav kompletirani zahtjev „Hrvatski Svjetski Sabor“ upu uje Hrvatskom Saboru i Vladi RH, kako slijedi u nastavku.

DUŽNOST I NUŽNOST PROGLAŠENJA ISKLJU IVOG GOSPODARSKOG POJASA

Pojam "ZERP-a" ve dugo vremena optere uje hrvatsku javnost i pri tome, koautori takvog rješenja i njihovi sljedbenici, a nažalost i saborski zastupnici, u estalo zastupaju stajališta da se normiranjem i primjenom ZERP-a ostvaruju svi važniji interesi na hrvatskom dijelu Jadrana, izvan hrvatskog teritorijalnog mora. Takvi su stavovi utjecali i na javne medije, što je produciralo stavove da je ZERP (**Zona Ekološko-Ribolovnog Pojasa**), po svom sadržaju identi an sa institutom **Isklju ivog Gospodarskog Pojasa**, te da imaju jednak u inak. Tako er, ve i broj politi ara ta dva pojma, u svojim javnim nastupima, upotrebljavaju kao sinonime (istozna nice). Zbog toga se u hrvatskoj javnosti iznose i ponavljaju zahtjevi za

stupanje na snagu ZERP-a, a to nije u skladu sa Meunarodnom konvencijom o pravu mora i važe im zakonima Republike Hrvatske.

Nažalost, prevladava ignorancija da je u mjerodavnim normativnim aktima, kao što je Konvencija UN-a o pravu mora iz 1982.g., ali i u odredbama hrvatskih Pomorskih zakona iz 1994. i 2004. godine, pravni institut **Isklju ivo Gospodarskog Pojasa**, na vrlo precizan na in, pravno normiran i definiran, dok se pojam ZERP-a isklju ivo javlja kao hrvatska doma a tvorevina. Takovo rješenje je i na saborskoj raspravi bilo ocjenjeno kao „udnovati kljunaš“, a dužnosnici Suda za pravo mora u Hamburgu „Metalno drvo“, odnosno nepostoje a stvar (besmislica). Zbog toga, prigovaranje hrvatskih susjeda, tj. predstavnika Italije i Slovenije, u ovoj sferi da je Hrvatska pristupila, pri proglašenju ZERP-a, jednostrano (unilateralno), bilo je prihva eno i od strane predstavnika EU, što je onemogilo u inkovito pariranje od strane hrvatske diplomacije i državnog vrhovništva. Danas se može pouzdano utvrditi da je Hrvatski Sabor proglasio **Isklju ivi Gospodarski Pojas**, uz inauguriranje svih rješenja na na in kako su normirana Konvencijom UN o pravu mora, kojom se regulira institut prava mora, prigovor unilateralnog postupanja ne bi mogao pro i, jer bi multilateralno ponašanje bilo apsolvirano za primjenu odre enih suverenih prava na prostore mora u površini od oko 21.000. kvadratnih kilometara, izvan hrvatskog teritorijalnog mora.

Konvenciju UN o pravu mora iz 1982.g.do sada je ratificiralo preko 150 država i me u njima su i Italija i Slovenija, tako da bi inauguracijom instituta **Isklju ivo Gospodarskog Pojasa** (IGP), kako je definiran odredbama Konvencije UN o pravu mora 1982. god., uspjeli manifestirati da Hrvatska poštuje multilateralno postupanje, tako da Hrvatskoj nitko ne bi mogao pripisivati jednostranost u postupanju.

Potrebno je istaknuti da bi proglašenje IGP, u odre enim segmentima, obalna država stje e, u odre enim pitanjima i svoju jurisdikciju. S obzirom da se, prilikom rasprava i javnog istupanja ve eg broja hrvatskih političara, isticalo da su se ZERP-om stekla i odre ena suverena prava, potrebno je pozvati se, i ovom prilikom, na odre ene odredbe Konvencije, prvenstveno na članak 56. koji, u podnaslovu "**Prava, jurisdikcija i dužnosti obalne države u IGS**", sadrži slijede e:

Navod:

„1. U isklju ivom gospodarskom pojasu obalna država ima:

a) **suverena prava** radi istraživanja i iskorištavanja, o uvanja i gospodarenja živim i neživim prirodnim bogatstvima voda nad morskim dnom i onih morskog dna i njegova podzemlja, te glede drugih djelatnosti radi gospodarskog istraživanja i iskorištavanju pojasa, kao što je proizvodnja energije korištenjem vode, struja i vjetrova;

b) **jurisdikciju** u skladu s relevantnim odredbama Konvencije, glede:

- i) podizanja i upotrebe umjetnih otoka, ure aja i naprava;
- ii) znanstvenog istraživanja mora;
- iii) zaštite i o uvanja morskog okoliša.

c) **druga prava** i dužnosti predvi ene u ovoj Konvenciji

Završetak navoda.

Dakle, ovom konvencijom se utvr uje da obalna država proglašenjem IGS stje e suverena prava radi istraživanja i iskorištavanja, o uvanja i gospodarenja prirodnim bogatstvima.

Naprotiv, odredbama 1. 136. i 137. st.1. izri ito se utvr uje:

Navod 1. 136.

„Zajedni ka baština ovje anstva

Zona i njezina bogatstva su zajedni ka baština ovje anstva“

Završetak navoda

Odredbom 1. 137. sa podnaslovom "Pravni položaj Zone i njenih bogatstava" u st.1. izri ito utvr uje:

Navod

"Nijedna država ne može zahtijevati ni ostvarivati suverenost ili suverena prava nad bilo kojim dijelom zone ili njezinim bogatstvima; nijedna država, ni fizi ka ili pravna osoba ne može prisvojiti bilo koji dio Zone ili njezinih bogatstava. Nijedan takav zahtjev ili ostvarivanje suverenosti ili suverenih prava ili takvo prisvajanje ne e se priznati"

Završetak navoda

Više nema svrhe tražiti suvisli odgovor na pitanje: *zašto Hrvatski Sabor nije proglasio IGP, kada je ve mnogo ranije* (radna grupa stru njaka na temu IGP bila je formirana odmah nakon stupanja Konvencije UN o pravu mora 1982.g. na snagu u prosincu 1994. g., nakon što se realizirala ratifikacija šezdeset država), *takovo rješenje ve bilo predano Saboru ?* Priznati stru njaci Me unarodnog javnog prava opetovano su branili i podupirali proglašavanje IGP.

Kona no **Odluka** o "proširenju jurisdikcije" R.H. na Jadranskom moru, usvojenoj 3. listopada 2003.g. Hrvatskog Sabora, **treba biti ukinuta**, a ne više odga ati njenu primjenu. Multilateralnost se može realizirati i prema EU i prema hrvatskim susjedima samo proglašenjem IGS, a u tom položaju Hrvatska može ste i povoljnu poziciju i za pregovore sa svojim susjedima, pa i u pitanjima za koje se ocjeni da se mogu dati i stanoviti ustupci. Najnoviji razvoj me ususjedskih odnosa samo potvr uje opravdanost ovoga stava i prijedloga. Istodobno postoji rizik da „arbitri“, koji e nastupati u rješavanju „sporova“ o granicama mora izme u Hrvatske i Slovenije na sjeveru, te Hrvatske i Crne Gore na jugu, zauzmu stav da ve sama injenica da Hrvatska nije proglasila IGS predstavlja valjani argument, da je od naših vrhovnih tijela uzeto u obzir da Hrvatskoj, u odnosu na priobalje, ne pripadaju sva prava kako su utvr ena KONVENCIJOM UJEDINJENIH NARODA O PRAVU MORA 1982.g.

Tako npr. Odluka o proširenju jurisdikcije R.H. na Jadranskom moru Sabora o t.zv. ZERP-ù sadržava (u to . 6. odredbu), da e se kod bo nog razgrani enja slijediti smjer crte razgrani enja, koja slijedi pravac i nastavlja crtu razgrani enja i pojasa mora do crte epikontinentalnog pojasa. Time se potvr uje prepuštanje nekoliko stotina kvadratnih kilometara hrvatskog mora i pripadaju eg pojasa hrvatskom isto nom susjedu i zanemaruje se da se takovo rješenje ne smije tolerirati, jer bi to bila predaja hrvatskog teritorija slijednicima onih koji su na Hrvatsku izvršili agresiju. Jasno ovom Odlukom Sabor se poziva na Protokol o privremenom režimu, ali to zna i i suglasnost za neprihvatljivo stanje pa i kada se navodi da je privremeno. Ovaj pojam privremenosti juristi ki je vrlo sofisticiran, osobito kada se privremenoš u ne postupa sa shva anjem da se pod tim pojmom smatra vremensko razdoblje koji traje mjesecima ili tjednima, nego godinama.

Proglašenjem IGS-a omogu ilo bi se i u kra em roku revidiralo uvo enje sustava odvojene plovidbe na hrvatskom djelu Jadrana, a to zna i i na cijelom podru ju izvan

hrvatskog teritorijalnog mora i linije kojom je razgraničen epikontinentalni pojas izmeđ u Italije i Hrvatske.

Konačno, Konvencijom o pravu mora iz 1982.g. svjetska zajednica (UN) proglasila je more baštinom ovjeanstva, a što zna i dobrom u općoj upotrebi, koje mora služiti ovjeanstvu, a ne prvenstveno interesima pojedinih zemalja ili užih građanskih skupina. Da bi se uvala i sa uvala ova baština ovjeanstva sa njome **moraju**, ex-lege, upravljati obalne države i to ne radi zadovoljavanja svojih interesa, nego prvenstveno radi općih interesa ovjeanstva, što je bilo razlogom propisivanja da **obalna država ne treba tražiti ni iju suglasnost za proglašavanje Isključivog gospodarskog pojasa na moru**, jer je to proglašenje u funkciji zaštite interesa ovjeanstva. Poznato je da je za proglašavanje **Epikontinentalnog pojasa na moru** trebalo postići i suglasje izmeđ u obalnih država, što je tadašnja FNRJ postigla 1968.g. Rimskim sporazumom, ali u to vrijeme Konvencija UN 1982 nije postojala.

Također, je važno istaknuti da se upravljanje Isključivim gospodarskim pojasom može i treba provoditi posredstvom brojnih pravnih, tehničkih, tehnoloških, organizacijskih, ..., instrumenta kao što su koncesije za iskorištavanje morske flore i faune, morskih struja i rudnih bogatstava, ribljeg fonda itd., što zna i da sustav upravljanja implicira i određene troškove koje ne snosi svjetska zajednica (UN) nego ih obalna država pokriva iz koncesijskih i drugih naknada iz područja gospodarskog pojasa – namjenski. Naravno, UN ne može prigovoriti Republici Hrvatskoj ako ona dopušta besplatno – ekološki, biološki, ... održivo korištenje Gospodarskog pojasa, ali isto tako ne podržavati RH u namirenju svojih troškova od strane korisnika hrvatskog isključivog gospodarskog pojasa. To, praktično, zna i da **Hrvatska mora odmah ukinuti besmisleno odluku o proglašavanju ZERP-a i donijeti odluku o proglašavanju Isključivog gospodarskog pojasa, a onda sa svakim korisnikom uređivati poslovne odnose sukladno međunarodnim pravnim normama i ekološki-održivim standardima**. Sveukupna dokumentacija i elaboracija, za proglašavanje Isključivog gospodarskog pojasa, nalazi se u Saboru, a ako treba mi je ponovo dostaviti.

Radi zaštite hrvatskog priobalja i mora konačno trebamo ostvariti stupanje na snagu zona odvojene plovidbe. Strujnjaci su već davno proučili ovu vrlo složenu materiju. Jasno za longitudinalno usmjeravanje plovidbe od Otranta do sjevernog Jadrana tj. do područja gdje je to već uspješno realiziranog (zapadno od Istre) potrebna je suradnja i svih jadranskih država i suglasnost IMO-a. Iskustvo stećeno u okviru IMO-a sigurno može konstruktivno postupiti, jer njima je dobro poznato koje se koristi ostvaruju i povećanje sigurnosti plovidbe na moru uvođenjem ovih sustava. Ali osim longitudinalnih zona odvojene plovidbe (jedne ili dvije), potrebno je pristupiti uvođenju zona odvojene plovidbe u prilazima nekima od naših luka.

Potrebno je imati u vidu da se već pred više od pedeset godina uvela prva zona odvojene plovidbe u pristupu luci New Yorka, i to nakon što je došlo do sudara dvaju putničkih brodova i to m/b "Andrea Doria" i m/b "Stockholm" 1956. godine. Ali i na Jadranu postoje kod naših susjeda na zapadu zone odvojene plovidbe u prilazima lukama Chioglia, Venecija, Trst, Ancona, te Bari i Brindisi. Hrvatska prilično kasni u uvođenju ovog sustava unatoč toga što je uslijedio veliki porast u broju putničkih brodova Cruisera, koji plove velikim brzinama, a koji imaju i velike količine goriva u svojim tankovima.

Za prilaze pojedinih hrvatskim lukama sa većim prometom prostranstvima hrvatskih unutrašnjih voda i teritorijalnog mora Hrvatska može realizirati svojim vlastitim snagama, a to je Hrvatska dužna samo registrirati kod IMO-a, što omogućuje i proglašenje IGP-a za to područje našeg priobalja.

Uvo enjem obvezne plovidbe zonama odvojene plovidbe postiže se efikasniji nadzor plovidbe, a osobito je značajno, jer se ostvaruje smanjivanje rizika od nastupanja štetnih posljedica od plovidbe brodova sa otrovnim teretom, a također za izbacivanje balastnih voda, fekalnih sastojaka i svih drugih otpadnih predmeta i sastojaka. Ove preventivne mjere treba uvesti i dosljedno primjenjivati osobito zbog toga što je cijeli Jadran zatvoreno more i zaista naše blago.

Prema tome ono što je već uvedeno na našem dijelu Jadranskog mora uz zapadnu obalu Istre treba biti na adekvatan način normirano i provedeno na cijelom našem priobalnom području Jadrana.

Molimo Hrvatski Sabor, Predsjednika Republike i Vladu Republike Hrvatske da, po hitnom postupku, proglase Isključivi gospodarski pojas na moru i time udovolje našem zahtjevu. Nije suvišno napomenuti da se do sada, na svim skupovima HSSD, stalno postavljalo pitanje: *zašto Hrvatska ne proglasi gospodarski pojas ?*

Nijednom poštenom pripadniku Hrvatskog Naroda nije jasno zašto Hrvatski Sabor, do danas, nije ispunio svoju Ustavnu obavezu da štiti i zaštiti nacionalne interese Hrvatskog Naroda.

Vjerujemo da će te udovoljiti našem zahtjevu.

Sa osobitim Štovanjem !

Predsjednik:
Prof. Niko Šoljak ing..

